

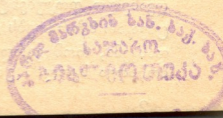
საბარტველტს სსრ განათლების
 სახალხო კომისარიატის ბრძა-
 ნებათა და განკარგულებათა

პრეზუმი

№ 5—6	წელიწადი მეექვსე	1942 წ.
-------	------------------	---------

შ ი ნ ა ა რ ს ი

1. ბრძანება № 2482, მცხეთის საშუალო სკოლის
 შემოწმების შედეგების შესახებ 2
2. ბრძანება № 2608, ყარაიაზის რაიონის სკო-
 ლების შემოწმების შედეგების შესახებ 4
3. ბრძანება № 3364, ქ. თბილისის სკოლებში ინ-
 გლისური ენის სწავლების შესახებ 8
4. ცირკულარულად, ევაკუირებულ მოსახლეობი-
 სადმი ბიბლიოთეკების მომსახურების შესახებ . 12
5. ცირკულარულად, პოლიტგანდაწესებულებებში
 სანიტარიისა და ჰიგიენის დაცვის შესახებ . . 14
6. ცირკულარულად, საზაფხულო იალალებზე მყოფ
 მომთაბარეთა კულტ-მასობრივი მომსახურების
 შესახებ 17
7. ცირკულარულად, საზაფხულო არდადეგებზე
 მოსწავლე ახალგაზრდობის კულტურული მომ-
 მსახურების გაუმჯობესების შესახებ 19
8. ცირკულარულად, № 161, 24/IV—1942 წ. 21
9. ცირკულარულად, № 192, 9/IV—42 წ. 22
10. Приказ № 24-2, по наркомпросу Г.
 ССР—22/V—42 г. 23
11. Приказ № 2668 по Наркомпросу, 4/V—42 г. 25
12. Приказ № 3364, 17/VII—42 г. 29

ბ რ ძ ა ნ ე მ ბ ა № 2482

განათლების სახალხო კომისარიატისადმი

1942 წ. 22 მაისს

მცხეთის საშუალო სკოლის უამოწყობის შედეგების შესახებ

მიმდინარე წლის 21 მაისს შევამოწმე მცხეთის საშუალო სკოლაში ამ სკოლის სამოქმედო უბნის სასკოლო ასაკის ბავშვების შესაფერ კლასებში ჩაბმის საქმე.

აღმოჩნდა, რომ სასწავლო წლის მანძილზე სკოლას ჩამოსცილებია ბავშვების მნიშვნელოვანი ნაწილი. ასე, მაგალითად, მე-5-ა კლასში აღარ სწავლობს 15 მოსწავლე, მე-5-ბ კლასში 11 მოსწავლე, მე-8 კლასში—9 და მე-9 კლასში—6 მოსწავლე. მსგავს მდგომარეობას აქვს ადგილი სხვა კლასებშიაც.

ამ მოსწავლეთა სკოლაში უკანვე დაბრუნებისათვის არავითარი ზომები არ არის მიღებული, არ არის შესწავლილი მათი ოჯახური პირობები და სკოლიდან მათი ჩამოცილების მიზეზები. მეტიც, სკოლის დირექციას და კლასის ხელმძღვანელებს სკოლიდან ჩამოცილებულ ბავშვთა დიდი ნაწილის შესახებ არავითარი ცნობები არ მოეპოებათ. მე-5-ა კლასის ხელმძღვანელმა, მასწ. იზორიამ და სკოლის დირექტორმა ყანჩაველმა არ იციან, თუ რა მიზეზით დასტოვეს ეს კლასი, ან სად იმყოფებიან ამჟამად მოსწავლეები: მ. კახუაშვილი, დ. მრევლიშვილი, თ. მრევლიშვილი, პ. წიკლაური, შ. წიკლაური, გ. სისაური, ო. ქადაგიშვილი; ასევე, გამოურკვეველია, თუ რა მიზეზით ჩამოსცილდა სკოლას და სად არის ამჟამად ექვსი მე-8 კლასელი (კლასის ხელმძღვანელი მასწ. ჩხეიძე) და 5 მე-9 კლასელი (კლასის ხელმძღვანელი მასწ. იზორია) მოსწავლე.

სკოლას არ გააჩნია საქართველოს სსრ განსახკომის მიერ საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების შესახებ მიღებული სახელმძღვანელო დოკუმენტები, სკოლაში მოსწავლეთა მოძრაობის აღრიცხვა არ სწარმოებს და არ არსებობს საფუძველი გამოტანილი იქნეს დასკვნა, რომ გარდა ამ წელში ჩამოცილებული ბავშვებისა მრავალი მოწაფეა სკოლის გარედ დარჩენილი.

ეს მდგომარეობა იმის შედეგია, რომ:

ა) მცხეთის რაიონის განათლების განყოფილება კონკრეტულად არ ხელმძღვანელობს სკოლას საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების კანონის გატარების საქმეში;

ბ) მცხეთის საშუალო სკოლის დირექტორი ყანჩაველი ვერ აფასებს სათანადოდ საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების საქმის დიდ პოლიტიკურ მნიშვნელობას, მას არა აქვს შეგნებული, რომ: „ჩვენ უნდა ვასწავლოთ ყველა ბავშვს და უნდა ვასწავლოთ კარგად, ომიანობის დროის სირთულის მიუხედავად“ („პრავდა“) და

გ) მცხეთის საშუალო სკოლის მასწავლებელთა კოლექტივი არ არის ერთიანად დარაზმული იმისათვის, რომ სასკოლო ასაკის ყველა ბავშვი იქნეს გაერთიანებული სათანადო კლასებში, ყველა ამისათვის ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

1. მცხეთის საშუალო სკოლაზე საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების კანონის გატარების საქმეში არადაამაკეთებელი ხელმძღვანელობისათვის მცხეთის რაიონის განათლების განყოფილების გამგეს ამხ. ა. რეხვიაშვილს მიეცეს მითითება.

2. მცხეთის საშუალო სკოლის დირექტორს ყანჩაველს,—რომელმაც ვერ გაუწია ხელმძღვანელობა სკოლის უბანში მცხოვრებ ბავშვების შესაფერ კლასებში ჩაბმის საქმეს და ამის შედეგად მრავალი ბავშვია სკოლის გარეთ დარჩენილი,—გამოეცხადოს სასტიკი საყვედური.

3. სამოქალაქო ისტორიის მასწავლებელი იზორია, რომელიც ვერ უწევს ხელმძღვანელობას კლასიდან ჩამოცილებული ბავშვების უკანვე დაბრუნების საქმეს, მოიხსნას ამ კლასის ხელმძღვანელობიდან.

4. წინადადება მიეცეს მცხეთის საშუალო სკოლის დირექტორს —ყანჩაველს გულდასმით შეისწავლოს თვითონ და ზუსტად გააცნოს მასწავლებელთა კოლექტივს —საქართველოს სსრ განსახკომის დირექტივები საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების გატარების შესახებ, და:

ა) მუშაობაში მასწავლებელთა ჩაბმით 30 მაისამდე გამოარკვიოს სკოლის სამოქმედო უბანში სკოლაში ჩაუბმელი და სკოლიდან სხვადასხვა დროს გასული ბავშვების რაოდენობა, მათი ოჯახური პირობები და სკოლიდან ჩამოცილების მიზეზები;

ბ) სკოლიდან ჩამოცილებულ ბავშვებთან საზაფხულო არდადეგების პერიოდში მოაწყოს ჯგუფური და ინდივიდუალური მეცადინეობა, მისცეს მათ დავალებანი, დააწესოს მასწავლებელთა კონ-

ტროლი და დახმარება მეცადინეობაზე და უზრუნველყოს შემოიღოს გომისათვის მათი გამოცდა, იმ მიზნით, რათა აკადემიურად წარჩინებულნი შემდეგ კლასებში იქნენ გადაყვანილნი;

გ) მიმდინარე წლის პირველ სექტემბრიდან უკლებლივ ჩააბას სასკოლო ასაკის ყველა ბავშვი სათანადო კლასებში;

დ) ა/წ 30 მაისამდე შემოიღოს სკოლაში მოსწავლეთა მოძრაობის აღრიცხვის წიგნი და წესიერად აწარმოოს იგი.

4. წინადადება მიეცეს მცხეთის რაიონის განათლების განყოფილების გამგეს კონკრეტულად შეამოწმოს საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების საქმე რაიონში, არსებულ ნაკლოვანებათა გამოსწორებისათვის მიიღოს კანონით გათვალისწინებული ზომები და შედეგების შესახებ მომახსენოს ა/წ 30 ივნისამდე.

5. ქალაქისა და რაიონების განათლების განყოფილებებმა აღნიშნული ბრძანება განიხილონ სკოლების დირექტორებისა და გამგეებს შორის და გაატარონ ყველა საჭირო ღონისძიება საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების საქმეში არსებული ნაკლის აღმოსაფხვრელად.

საქ. სსრ. განათლების სახ. კომისარი გ. კიკნაძე

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა № 2608

განათლების სახალხო კომისარიატისადმი.

1942 წ. 4 ივნისი

ყარაიაზის რაიონის სკოლების შემოწმების შედეგების შესახებ

შემოწმებით დადასტურებულია, რომ ყარაიაზის რაიონის სკოლებში საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების გატარების საქმეში ადგილი აქვს უხეშ დამახინჯებებს. 1941 წლის სექტემბრისათვის ხსენებული რაიონის ყველა სკოლაში უნდა ყოფილიყო 2949 მოსწავლე, ფაქტიურად კი მხოლოდ 2281 მოსწავლე იყო, ხოლო იანვრისათვის ეს რიცხვი შემცირებულ იქნა 1984-დე, ვინაიდან ადგილი ჰქონდა 297 მოსწავლის სკოლებიდან განთესვას. სკოლებიდან მოსწავლეთა განთესვამ მიმდინარე წელს მასიური ხასიათი მიიღო, ასე, მაგალითად, ყარაიაზის რუსული საშუალო სკოლდან (დირექტორი ტრაპეზანოვი) 110 მოსწავლე გავიდა, ყარაიაზის აზერბაიჯანული საშ. სკოლიდან (დირექტორი გასან ჯაფარლი) 89 მოსწავლე განითესა. კესალინოს საშუალო სკოლაში, სადაც 360 მოსწავლე ირიცხება (დირექტორი კიაზიმოვი), ა/წ 19 მაისს სკოლაში არც

ერთი მოსწავლე არ გამოცხადებულა, ამის გამო ამ სკოლაში იმდენი მოსწავლეც არ დღეს მეცადინეობა არ ჩატარებულა, დირექტორისა და მასწავლებლების ცნობებით, ამ სკოლის მე-8 კლასში მეცადინეობა არ ყოფილა მარტის თვიდან, მე-5-6-7 კლასებში აპრილის თვიდან, ხოლო 1—4 კლასებში მაისის პირველი რიცხვიდან. საკლასო ჟურნალის მიხედვით 1942 წლის თებერვლიდან ამ სკოლაში მეცადინეობას ესწრება 2—3 მოსწავლე თითო კლასში. მოსწავლეების გამოუცხადებლობის გამო მეცადინეობა აგრეთვე არ სწარმოებს აგტაგლინის (სასწავლო ნაწ. ვამგე გას.ან სულტანოვი ასრულებს დირექტორის მოვალეობას), ყალაჯალარის (დირექტორი ბაირამ ალიევი) არასრულ საშუალო სკოლებში და ტატიანოვკის არასრული საშუალო სკოლის აზერბაიჯანული სექტორის მე-6 კლასში (დირექტორი როგოვი). ტატიანოვკის არასრული საშუალო სკოლის მე-7 კლასში 9 მოსწავლიდან მეცადინეობას სისტემატურად მხოლოდ 5 მოსწავლე ესწრება, ყარაიაზის აზერბაიჯანული საშუალო სკოლის 1 კლასში 46 მოსწავლისაგან მეცადინეობას მხოლოდ 24 მოსწავლე ესწრება, იმავე სკოლის მე-3 კლასში 23 მოსწავლეთაგან მეცადინეობას ესწრება 11 მოსწავლე, მე-6 კლასში 11 მოსწავლიდან ესწრება 6, მე-9 კლასში 15 მოსწავლიდან — 8 მოსწავლე და ა. შ. კესალინის, ყარაიაზის რუსული და აზერბაიჯანული საშუალო სკოლების, აგტაგლინის, ტატიანოვკის და ყალაჯალარის არასრული საშუალო სკოლის დირექტორები და ბურლივის დაწყებითი სკოლის ვამგე (ისმაილოვი) არ იცნობენ საქ. სსრ განსახკომის ინსტრუქციას მოსწავლეთა სკოლიდან სკოლაში გადაყვანის და მათზე საბუთების გაცემის წესის შესახებ, მათ არ გააჩნიათ ჟურნალები, არ აწარმოებენ მოსწავლეთა მოძრაობის აღრიცხვას და არ იციან სად წავიდნენ განთესილი მოსწავლეები.

ადგილზე შემოწმებით დადასტურებულია, რომ განთესილ მოსწავლეთა უმრავლესობა მახლობელ კოლმეურნეობებში მუშაობს, სკოლებს კი მათ შესახებ არავითარი ცნობები არ მოეპოვება. ასე, მაგალითად, ყარაიაზის აზერბაიჯანული საშუალო სკოლის დირექტორმა გ. ჯაფარლიმ არ იცის სად წავიდნენ მე-9 კლასის მოსწავლე დ. მამედოვი, მე-6 კლასის მოსწავლე მ. მამედოვი, მე-8 კლასის მოსწავლეები დ. ეიბოვი, ა. ბაგიროვი, ლ. ალიევი, მე-4 კლასის მოსწ. ა. ბაგიროვი, კ. სადიკოვი, ჩ. კაზიმოვი და სხვ. ფაქტურად ეს მოსწავლეები ირიცხებიან ბერიას, კიროვის, კუბიშვილის სახელობის და სხვა კოლმეურნეობათა წევრებად. ყარაიაზის რუსული სკოლის დირექტორს არ გააჩნია არავითარი საბუთები იმ 110 მოსწავლის შესახებ, რომლებიც სკოლიდან წავიდნენ.

აღნიშნული სკოლების მასწავლებლები არა თუ არ იბრძვიან საკუთარ ყოველთაო-საველდებულო სწავლების კანონის განუხრელად გატარებისათვის, არამედ თითონვე უწყობენ ხელს მოსწავლეთა სკოლიდან განთესვას.

კესალინოს საშუალო სკოლის მასწავლებელი გ. ისმაილოვი თავის საკუთარ შვილებს, 1 და მე-5 კლასის მოსწავლეებს, არ გზავნის სკოლაში, მასწავლებელი ბ. მირზოევი არ გზავნის სკოლაში 10 წლის ძმას, მასწავლებელმა მახმუდოვმა კი თავისი და სკოლიდან გამოიყვანა და ა. შ.

ეს სამარცხვინო ჩამორჩენა საყოველთაო-საველდებულო სწავლების კანონის გატარების საქმეში გამოწვეულია მით, რომ:

ა) ყარაიაზის რაიონის განათლების განყოფილების ხელმძღვანელობამ (გან. განყ. ყოფ. გამგე მამედოვი და ტრაპეზანოვი) გამოიჩინა სრული უპასუხისმგებლობა იმ ამოცანის განხორციელების საქმეში, რომელსაც უდიდესი სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობა აქვს, სკოლებს არ უწყევდა კონკრეტულ ოპერატიულ ხელმძღვანელობასა და დახმარებას, არ ამოწმებდა მუშაობას ცალკეულ სკოლებიდან მოსწავლეთა განთესვის წინააღმდეგ და მათი სკოლაში დაბრუნებისათვის.

ბ) სკოლების დირექტორებმა და მასწავლებლებმა ვერ შეაფასეს საყოველთაო-სწავლების კანონის გატარების პოლიტიკური მნიშვნელობა და გამოიჩინეს სრული უდარდელობა ამ საქმისადმი, რის შედეგადაც მოსწავლეთა და მათ მშობლებს შორის არ არის ჩატარებული სათანადო ახსნაგანმარტებითი მუშაობა, ამ საქმეში არ არის ჩაბმული მოსწავლეთა ორგანიზაციები და მშობელთა კომიტეტები, ს/საბჭოს სასკოლო კომისიები.

აქედან გამომდინარე ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

1. ყარაიაზის რაიონის გან. განყ. გამგემ ამხ. ნაიბოვმა ა/წ 10 ივნისამდე დააზუსტოს რაიონის სკოლებიდან 1941/42 წლის განთესილ მოსწავლეთა რაოდენობა, შეამოწმოს მათი სკოლებში დაბრუნებისა და აგრეთვე ჯგუფურ და ინდივიდუალურ მეცადინეობაში ჩაბმის მდგომარეობა, სკოლებს გაუწიოს კონკრეტული დახმარება და მიიღოს ყოველგვარი ზომები საყოველთაო-საველდებულო სწავლების კანონის განუხრელად გატარების უზრუნველსაყოფად.

2. წინადადება მიეცეს კესალინოს, ყარაიაზის აზერბაიჯანული და რუსული საშუალო სკოლების, აგტაგლინის ყალაჯალარის და სხვა არასრული საშუალო და დაწყებითი სკოლების დირექტორებს (გამგეებს):

ა) ყურადღებით შეისწავლონ და გააცნონ მასწავლებლებს პარტიისა და ხელისუფლების დადგენილებანი და განსახკომის დირექტორები საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების გატარების შესახებ.

ბ) ჩაატარონ სათანადო ახსნ-განმარტებითი მუშაობა მშობელთა შორის და უზრუნველყოთ მათი აქტიური მონაწილეობა სასკოლო ასაკის ბავშვთა აღრიცხვისა და მათი სკოლაში დაბრუნების საქმეში.

გ) 10 ივნისამდე სკოლის მომსახურეობის ტერიტორიის ფარგლებში დაამთავრონ სკოლებიდან სხვადასხვა დროს განთესილ და აგრეთვე სწავლებაში ჩაუბმელ და სკოლის გარეშე დარჩენილ მოსწავლეების აღრიცხვა.

დ) ა/წ სექტემბრიდან უზრუნველყოთ სასკოლო ასაკის ყველა ბავშვის ჩაბმა სკოლებში მათი დაბრუნებისა და სათანადო სკოლებში მიღების გზით.

3. საქ. სსრ განსახკომის საგეგმო-საფინანსო სამმართველომ ყარაიაზის რაიონში მიავლინოს სამმართველოს 1 მუშაკი სასკოლო ქსელის, კლასების რაოდენობის, მოსწავლეთა კონტინგენტის, მასწავლებელთა ხელფასების გაცემის წესისა და მდგომარეობის შესწავლისა და დაზუსტების მიზნით და შედეგები მომახსენოს მე არა უგვიანეს ა/წ 10 ივნისისა.

4. კესალინოს საშუალო სკოლის დირექტორი მ. კიაშიმოვი, აგტაგლინის ა/სრული საშ. სკოლის სასწ. ნაწილის გამგე გ. სულთანოვი, ყალაჯალარის ა/სრული საშუალო სკოლის დირექტორი ბ. ალიევი, რომლებმაც თავისი მოვალეობისადმი უპასუხისმგებლო დამოკიდებულებით ჩაშალეს საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების კანონის გატარების საქმე და ჩაშალეს აგრეთვე სკოლებში მეცადინეობა,—მოიხსნან თანამდებობიდან, გამოეცხადოთ სასტიკი საყვედური ჭაფურთხილებით და გამოყენებულ იქნან სხვა სკოლებში მასწავლებლებად.

5. განსახკომის კადრების სამმართველომ ყურადღებით გადაათვალიეროს ამ სკოლების მასწავლებელთა შემადგენლობა, გაათავისუფლონ თანამდებობიდან ის მასწავლებლები, რომლებმაც ვერ უზრუნველჰყვეს მათზე დაკისრებული მოვალეობის შესრულება და სექტემბრიდან ეს სკოლები უზრუნველჰყოს შესაფერის კადრებით.

6. ყარაიაზის აზერბაიჯანული საშუალო სკოლის დირექტორს გ. ჯაფარლის, ყარაიაზის რუსული საშუალო სკოლის დირექტორს ს. ტრაპეზნანოვს, ტატიანოვკის ა/ს საშ. სკოლის დირექტორს ზ. როგოვს, რომლებმაც ვერ უზრუნველჰყვეს განთესილ მოსწავლეთა სკო-

ლებში დაბრუნება, სუსტად მუშაობდნენ საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების გატარებისათვის, გამოეცხადოს სასტიკი საყვედური.

7. წინადადება მიეცეს ყარაიაზის რაიონის გან. განყ. გამგეს ამხ. ნაიბოვს ერთი დეკადის განმავლობაში დააზუსტოს იმ მასწავლებელთა სია, რომლებიც სკოლაში მუშაობას არ აწარმოებდნენ და სკოლაში მხოლოდ ხელფასის მისაღებად ცხადდებოდნენ და ასეთები მისცეს პასუხისგებაში.

8. კესალინის საშ. სკოლის მასწავლებლების, ისმაილოვის და მახმედოვის საკითხი, რომლებიც არა თუ არ იბრძოდნენ საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების გატარებისათვის, არამედ ამ საქმის ჩაშლაში თითონვე მიუძღვით ბრალი, გადადებულ იქნას მათი დაუსწრებლობის გამო.

9. იმ ადგილობრივი პასუხისმგებელ მუშაკების მოქმედების შესახებ, რომლებიც არათუ არ ეხმარებიან სკოლას საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების კანონის გატარების საქმეში, არამედ თვითონ უშლიან ხელს ამ საქმეში საკუთარი ბავშვების მეცადინეობიდან მოწყვეტით, ეცნობოს საქ. კ. პ. (ბ) ყარაიაზის რაიკომს და აღმასრულებელ კომიტეტს სათანადო ზომების მისაღებად.

10. პოლიტგანმუშაობის სამმართველომ ყარაიაზის რაიონში შეამოწმოს კლუბების, ქოხ-სამკითხველოების მუშაობა და გაატაროს სათანადო ღონისძიებები არსებულ დარღვევათა და დეფექტების სასწრაფოდ აღმოსაფხვრელად.

11. სარაიონო და საქალაქო განათლების განყოფილებებმა ეს ბრძანება განიხილონ სკოლის დირექტორების (გამგეების) თათბირზე და მოსწავლეთა მშობლებს შორის და დასახონ ღონისძიებანი მუშაობაში არსებულ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად.

საქ. სსრ განათლების სახ. კომისარი გ. კიკნაძე

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა № 3364

განათლების სახალხო კომისარიატისადმი

1942 წ. 28 მაისი

ძალ. თბილისის, სკოლაში ინგლისური ენის სწავლების შესახებ

აღნიშნავ, რომ უცხო ენების, კერძოდ ინგლისური ენის სწავლების გაუმჯობესების შესახებ საქ. სსრ განათლების სახალხო კომისარიატის 1942 წ. 25 ნოემბრის ბრძანების რეალიზაციის საქმეში ქალაქ თბილისის სკოლებში მიღწევებს აქვს ადგილი, რაც გამოიხატება შემდეგში:

ა) თბილისის რიგ სკოლებში ინგლისური ენის მასწავლებლებმა შემაღვენილია ცენზისა და პედაგოგიური მომზადების მხრივ ძირითადად დამაკმაყოფილებელია.

წარჩინებულებებიდან განსაკუთრებულ ყურადღებას იპყრობენ შემდეგი მასწავლებლები: დ. ლოხოვაია (58 საშ. სკ.) ტ. ბელეცკაია (41 საშ. სკ.), ტ. ბარანოვიჩი-ბუტოვიჩი (42 საშ. სკ.), ბ. ფერაძე (15 საშ. სკ.), ე. საფაროვა (106 საშ. სკ.). ამ სკოლების მასწავლებლები სისტემატურად მუშაობენ თავის კვალიფიკაციის ამაღლებაზე, მუშაობას ეწევიან გეგმიანად წინასწარ შედგენილი გეგმების მიხედვით, პედაგოგიურ პროცესს აწარმოებენ პედაგოგიურ მოთხოვნილებათა შესაბამისად, მოხერხებულად იყენებენ დიდაქტიკურ მასალას, მედგარ მუშაობას აწარმოებენ სიტყვების სწორად გამოქმნაში, სათანადოდ უკავშირებენ თეორიას პრაქტიკასთან, საპროგრამო მასალის შერჩევისას განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევენ სკოლის აღმზრდელობით ამოცანებს სამამულო ომის პირობებში, წერიითი სამუშაოებს ასრულებენ საქ. სსრ განსახკომის მიერ დადგენილ ნორმების მიხედვით და დროულად ასწორებენ მათ.

ასეთი მოგვარებული მუშაობით ეს მასწავლებლები იწვევენ მოსწავლეებში დიდ ინტერესს ინგლისური ენის შესწავლის საქმეში, მოსწავლეებს აქვთ სიტყვათა სათანადო მარაგი, ბეჯითად ცდილობენ მიიღონ სათანადო ჩვევა და გამოცდილება, ილაპარაკონ ინგლისურ ენაზე; ინგლისურ ტექსტს კითხულობენ კარგად და სწორედ დამაკმაყოფილებლად.

ამ მიღწევებთან ერთად ზოგიერთ გამოკვლეულ სკოლაში მნიშვნელოვან დეფექტებს ჰქვს ადგილი.

მასწავლებლები: ი. ტრიპოლსკი (1 საშ. სკ.) 2, მ. გეგელაშვილი (28 საშ. სკ.) და მ. მერეკული (6 საშ. სკ.) არ ცდილობენ აიმაღლონ თავიანთი კვალიფიკაცია, მუშაობენ უგეგმოდ, უმრავლეს შემთხვევაში არა აქვთ თემატიკური გეგმა და გაკვეთილის გეგმა, ხშირ შემთხვევაში გაკვეთილისათვის არ ემზადებიან, ამხინჯებენ ტექსტს და უშვებენ შეცდომის გამოთქმაში, ხმის ამაღლებაში, იშვიათად აწარმოებენ წერიითი სამუშაოებს და ასწორებენ უკანასკნელს ცუდად, აკადემიურ საათს იყენებენ არამიზანშეწონილად, გაკვეთილის შინაარსი არ არის გაჟღენთილი ისეთ მომენტებით, რომლებიც იწვევენ მოსწავლეებში ინტერესს, რაც ხელს უწყობს დისციპლინის დარღვევას მოსწავლეების მხრივ.

ამასთან ერთად ამსკოლების მასწავლებლები არ აწარმოებენ მუშაობას ივარჯიშონ მოსწავლეებმა ზეპირმეტყველებაში. განსაკუთრებულად უჭირთ მოსწავლეებს გამოთქმა. ძლიერ ცუდად არის დაყენებული საქმე ძნელ ბგერათა კომბინირების შეთვისების მხრივ, მასწავლებლები მხოლოდ იშვიათ შემთხვევაში ახდენენ ახალი სიტყვების ფონეტიკურ ანალიზირებას, არავითარ მიზნობას არ იძლევიან რითმისა და ინტონაციის შესახებ, ამასთანავე კალიგრაფიასაც ნაკლები ყურადღება ექცევა. აქედან გამომდინარე ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

I. ღავეალოს ინგლისური ენის მასწავლებლებს:

ა) ყოველდღიურად იმუშაონ თავიანთი კვალიფიკაციის ამაღლებაზე, ბევრთად და სისტემატურად ემზადონ ყოველი გაკვეთილისათვის და მუშაობა აწარმოონ გეგმიანად საქ. სსრ განსახკომის მოთხოვნის შესაბამისად (წლიური და თემატიკური გეგმები. გაკვეთილის გეგმა);

ბ) გაკვეთილებზე დიდაქტიკური მასალების ყოველმხრივი გამოყენებით და გაძლიერებული ვარჯიშით მიიღწიონ იმას, რომ მოსწავლეებს გამოთქმა ჰქონდეთ სავსებით შესაბამისად იმ მოთხოვნალებებისა, რომლებიც გამოხდინარეობენ ინგლისური ენის თავისებურებებისაგან და რომ მოსწავლეებმა შესწავლილი გრამატიკული ფორმები გამოიყენონ ზეპირმეტყველებაში.

გ) საპროგრამო მასალის შესწავლისას, განსაკუთრებით უფროს კლასებში, დასახელებულ იქნეს ფაქტები და მაგალითები, რომლებიც ახასიათებენ საბჭოთა ხალხის გმირულ ბრძოლას გერმანელ მტაცებელთა წინააღმდეგ და იწვევენ უსაზღვრო სიძულვილს კაცობრიობის უბოროტესი მტრის—ჰიტლერიზმისადმი და აქეზებს მოსწავლეებს იყვნენ გაბედული, მამაცი და საგმირო საქმის ჩამდენნი.

დ) წერითი სამუშაოები შესრულებულ იქნეს საქ. სსრ განსახკომის მიერ დადგენილი ნორმის მიხედვით და განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს თავის დროზე მათს გასწორებას სათანადო ზომის მიღებით იმისათვის, რომ გაკვეთილებზე ჩატარებულ იქნეს რიგი ვარჯიშობანი ორთოგრაფიული ჩვევების გასამტკიცებლად. ამასთანავე სათანადო ყურადღება მიექცეს კალიგრაფიას და რვეულების სისუფთავეს.

ე) საშუალო სკოლის უფროს კლასებში მოწესრიგდეს საწრფო მუშაობა ინგლისური ენის შესასწავლად კლასგარეშე კითხვის პრაქტიკის დანერგვით

II სკოლების დირექტორებს:

ა) ახალი სასწავლო წლიდან უზრუნველყოფილ იქნეს სკოლები ინგლისური ენის სახელმძღვანელოებისა და რვეულების სათანადო რაოდენობით;

ბ) დახმარება გაუწიონ ინგლისური ენის მასწავლებლებს მათს გაკვეთილებზე ხშირი დასწრებით. მოწესრიგდეს საგნობრივი კომისიების მუშაობა და ინგლისური ენის შესწავლის საკითხების განხილვა სშირად იქნეს დასმული პედაგოგიურ საბჭოს სხდომებზე.

გ) ნორმალური წრეობრივი მუშაობისა და კლასგარეშე კითხვისათვის სათანადო პირობების შექმნის მიზნით სასკოლო ბიბლიოთეკა მომარაგდეს შესაბამისი ლიტერატურით ინგლისურ ენაზე.

III საქალაქო და რაიონის განათლების განყოფილებებს და პედაგოგიურ კაბინეტებს:

ა) ინგლისური ენის სწავლების ცალკეულ სკოლებში სისტემატურად შემოწმების საშუალებით გაეწიოს დახმარება ინგლისური ენის მასწავლებლებს, საუკეთესო მასწავლებლების გამოცდილება განზოგადოებულ და დაყვანილ იქნეს სკოლებამდე;

ბ) თბილისის განათლების განყოფილების მეთოდკაბინეტთან შეიქმნას ბიბლიოთეკა და თანდათანობით იქნეს შევსებული როგორც მეთოდური, ისე მხატვრული ხასიათის ლიტერატურით ინგლისურ ენაზე;

გ) თბილისის განათლების განყოფილების მეთოდკაბინეტმა ინგლისური ენის მასწავლებელთა აქტივის დახმარებით სისტემატურად აწარმოოს მუშაობა ფონეტიკაში და მოახდინოს ინგლისური ენის სახელმძღვანელოების ტექსტების ადობტაცია მათი დამუშავების მეთოდებზე მითითებით.

დ) საქალაქო და რაიონულ განათლების განყოფილებებმა თავიანთ საანგარიშო მოხსენებებში მოგვცენ უფრო დაწვრილებითი ცნობები ინგლისური ენის სწავლების მდგომარეობის შესახებ ამათუფმ ქალაქისა და რაიონში;

IV საქართველოს განსახკომის სკოლების სამეცნიერო-საკვლევო ინსტიტუტმა მოაწიოს და სისტემატურად აწარმოოს მეთოდური მუშაობა ინგლისური ენის მასწავლებელთა შორის.

დაწყებითი და საშუალო სკოლის სამმართველომ შიილოს საჭირო ზომები თვალსაჩინო ხელსაწყოებისა და ტაბულების გამო-საცემად ინგლისური ენის წარმატებით სწავლებისათვის.

V. ა) მუშაობაში ნაკლოვანებისათვის, რაც გამოიხატება იმაში, რომ არ მუშაობენ გეგმიანად, ზერელედ ემზადებიან გაკვეთილებისათვის, მოსწავლეებს სუსტად აქვთ შეთვისებული საპროგრამო მასალა და გაკვეთილების დროს ვერ იცავენ კლასში სათანადო დისციპლინას, მოსწავლეებს: მ. მერეკულს (მე—ნ საშ სკ.) და მ. გეგელაშვილს (28 საშ. სკ.) მიეცეს გაფრთხილება და დაევალოს მათ მომავალ სასწავლო წელს გამოასწორონ ზემოდაღნიშნული ნაკლოვანებანი თავიანთ მუშაობაში.

განთავისუფლდეს თბილისის I საშ. სკოლის მოსწავლეები ი. ტრიპოლსკი, ვინაიდან მას (ტრიპოლსკის) არა აქვს სათანადო მომზადება ინგლისურ ენაში.

VI. ეს ბრძანება განხილულ იქნეს რესპუბლიკის არასრული საშუალო და საშ. სკოლების პედაგოგიურ საბჭოების სხდომებზე და გატარებულ იქნეს კონკრეტული ღონისძიებანი ინგლისური ენის სწავლების გაუმჯობესებისათვის.

საქ. სსრ განათლების სახალხო კომისარი
გ. კიკნაძე

სსრ
განათლების სახალხო
კომისარიატი
2 მაისი 1942 წ.
№ 175.

**აფხაზეთის და აჭარის ასსრ განსახ-
კომებს, სამხრეთ-ოსეთის აფხ. ოლ-
ქის განათლების განყოფილების,
ყველა სარაიონო და საქალაქო
განყოფილებათა გამგებებს**

ბიბლიოთეკების მუშაობის შემოწმებიდან ირკვევა, რომ მთელი რიგი ბიბლიოთეკები ევაკუირებულ მოსახლეობას სათანადო მომსახურებას ჯერ კიდევ ვერ უწევენ როგორც თვითონ ბიბლიოთეკებში, ისე აგიტპუნქტებსა, საევაკუციო პუნქტებსა და ევაკუირებულთა საერთო საცხოვრებლებში. ზოგ შემთხვევაში ბიბლიოთეკა ევაკუირებულ პირებს წაღებულ წიგნებზე საწინდარს ატოვებინებს, რაც ართულებს ევაკუირებულთა წიგნით მომსახურებას.

საქართველოს სსრ განსახკომს ასეთი მდგომარეობა, დაუშვებლად მიაჩნია და წინადადებას იძლევა ევაკუირებული მოსახლეობის უკეთ მომსახურების მიზნით გატარდეს შემდეგი ღონისძიებანი:

1. ბიბლიოთეკებმა წიგნით მომსახურება გაუწიონ მათ სა-
შოქმედო ტერიტორიაზე მიწვრილ ყველა ევაკუირებულ მოქალაქეებს
საერთო წესის საფუძველზე, ფართოდ მოიზიდონ ახალი მკითხვე-
ლები ევაკუირებული მოსახლეობის რიგებიდან, რისთვისაც ბიბლიო-
თეკებმა გაატარონ ღონისძიებანი თავის მუშაობის პოპულარიზა-
ციისათვის ევაკუირებულთა შორის.

2. თითოეულმა ბიბლიოთეკამ აწარმოოს ევაკუირებული მოსა-
ხლეობიდან მკითხველების ცალკე აღრიცხვა, მათი კითხვის ინტე-
რესის შესწავლა, ამ მკითხველების მოთხოვნათა შესაბამისად წიგ-
ნადი ფონდის დაკომპლექტება და რესპუბლიკის ცენტრალური ბი-
ბლიოთეკებიდან ბიბლიოთეკათშორისი აბონენტის წესით საჭირო
ლიტერატურის გამოწერა.

3. საევაკუაციო პუნქტებსა, აგიტპუნქტებსა, რკინის გზის სა-
დგურებსა და ევაკუირებულთა საერთო საცხოვრებლებში მოეწყოს
მოდრადები, სათანადო დაკომპლექტებული პოლიტიკური, სამხედრო-
თავდაცვითი, მხატვრული და საწარმოო ხასიათის ლიტერატურით.

4. აღნიშნულ პუნქტებში ჩამოყალიბდეს შესაფერისი ლოზუნ-
გებით და პლაკატებით გაფორმებული სამკითხველო, თვალსაჩინო
ადგილას გამოიკრას ლიტერატურის სარეკომენდაციო სიები, მოე-
წყოს სააგიტაციო ვიტრინები, სამამულო ომისადმი მიძღვნილი გა-
მოფენები და სხვ. ამასთან ერთად უზრუნველყოფილ იქნას სამ-
კითხველოები ჟურნალებისა და გაზეთებით.

5. ევაკუირებულ მოსახლეობაში ფართოდ გაიშალოს სააგი-
ტაციო-მასობრივი მუშაობა, განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს
კოლმეურნეობებს, საბჭოთა მეურნეობებსა და საწარმოებში მათი
ჩაბმის საკითხებს.

6. ბიბლიოთეკებში, აგიტპუნქტებში, აგრეთვე საევაკუაციო
პუნქტებსა და ევაკუირებულთა საერთო საცხოვრებლებში მოეწყოს
საცნობო მაგიდები, რომლებიც უზრუნველყოფილ იქნან უმთავრე-
სად სამამულო ომის პერიოდში გამოსულ პარტიისა და მთავრობის
დადგენილებებით, ევაკუირებული მოსახლეობის მომსახურების შესა-
ხებ სახელმძღვანელო მასალების საგაზეთო ამონაჭრებით, დადგენი-
ლებებით სამხედრო სამსახურში მყოფთა და მათი ოჯახების წევრთა
შეღავათების შესახებ, კანონთა კრებულებით, სხვადასხვა ცნობარებით,
კარტოთეკებით, ლიტერატურის საძიებლებითა და სხვა საცნო-
ბო მასალებით, რომლებიც საჭიროა ევაკუირებულ მოსახლეობის
მომსახურებისათვის.

საქონლო მადიდასთან შემოღებულ ნორმებში ჩაბნეული ნაწილის აქტივისტი მკითხველები, განსაკუთრებით მასწავლებლები

7. განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს ევაკუირებულ ბავშვთა მომსახურებას წიგნითა და მასობრივი ღონისძიებებით, რისთვისაც საერთო მოძრაობის დაკომპლექტებისას მხედველობაში იქნას მიღებული სამამულო ომის პერიოდში გამოცემული საბავშვო ლიტერატურის შექმნა. ამასთანავე ერთად მოეწყოს საბავშვო ლიტერატურის სპეციალური მოძრაობები.

8. ბიბლიოთეკებმა კავშირი დაამყარონ ევაკუირებულ დაწესებულებებთან, ორგანიზაციებთან და ბიბლიოთეკათმთრისა აბონემენტის წესით უზრუნველყონ მათი მომსახურება წიგნებით, ჟურნალ-გაზეთებითა და სხვ.

9. ევაკუირებულთა შორის საბიბლიოთეკო მუშაობის სათანადოდ დაყენების მიზნით გამოიყოს ბიბლიოთეკის შტატიდან ამ მუშაობისათვის პასუხისმგებელი პირი.

10. ევაკუირებული მოსახლეობის აგიტმასობრივი და კულტურულ-საგანმანათლებლო ღონისძიებებითა შესაფერისი მომსახურების უზრუნველსაყოფად ბიბლიოთეკებმა მჭიდრო კონტაქტი დაამყარონ საქ. კ. პ. (ბ) რაიკომების პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილებებთან.

11. სახალხო განათლების სარაიონო და საქალაქო განყოფილებებმა სისტემატური კონტროლი გაუწიონ ბიბლიოთეკების მიერ ევაკუირებული მოსახლეობის წიგნით მომსახურების საქმეს და დაეხმარონ მათ ამ მუშაობის შესაფერისად ორგანიზებაში.

განათლების ს. ხ. კომისრის მოადგილე მ. ბურჭულაძე
პოლიტგანმუშაობის სამმართველოს უფროსი ა. გაბისონია

სსსრ
განათლების სახალხო
კომისარიატი
2 მაისი 1942 წ.
№—170

აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განსახ-
კომებს, სანჯარეთ-ოკუპირების ანტ. ოლ-
ქის განათლების განყოფილების, სა-
ხალხო განათლების ყველა სარაიონ-
ო და საქალაქო განყოფილებისა
და პოლიტსაგანმანათლებლო დაწესებ-
ულებათა განგეგმვას

შემოწმებით დადასტურდა, რომ განსახკომის მათითგანი სანიტარისა და ჰიგიენის დაცვის შესახებ რიგ პოლიტგანდაწესებულებე-

ბში არ სრულდება. ზოგან საკმაო ენერჯით არ იბრძვიან იმისათვის, რომ პოლიტიკანდაწესებულებებში დაცული იქნას სისუფთავე, წესრიგი და კულტურული ვითარება. ამასთან ერთად ზოგიერთი პოლიტიკანდაწესებულება არ ატარებს საჭირო მასობრივ-სააგიტაციო ღონისძიებებს კოლმეურნეთა პირად და საზოგადოებრივ ცხოვრებაში სანიტარულ-ჰიგიენური პირობების დაცვის ირგვლივ.

პოლიტიკანდაწესებულებებში სისუფთავის, წესრიგის, სანიტარიისა და ჰიგიენის დაცვის, აგრეთვე მოსახლეობაში სანიტარულ-ჰიგიენური პროპაგანდის გაშლის უზრუნველყოფის მიზნით საჭიროა გატარდეს შემდეგი ღონისძიებანი:

1. პოლიტიკანდაწესებულებათა ოთახების, დარბაზების, ფოიედერეფნების, წიგნთსაცავ-სამკითხველოს, კიბეების დაგვა-დასუფთავება ხდებოდეს ყოველდღე.

2. იატაკების მორეცხვა, კედლების, ქერის, კარ-ფანჯრებისა და ავეჯეულობის დასუფთავება ხდებოდეს კვირაში ორჯერ და მასობრივ ღონისძიებათა შემდეგ.

3. სისტემატურად უნდა ხდებოდეს შენობაში ჰაერის გასუფთავება, როგორც ეს შინაგანაწესითაა გათვალისწინებული.

4. შესასვლელ კარებთან აუცილებლად უნდა იყოს ფეხის საწმენდი და ყურადღება მიექცეს იმას, რომ მომსვლელებმა შენობაში შესვლისას ფეხი აუცილებლად გაიწმინდონ.

5. პოლიტიკანდაწესებულებაში აუცილებლად უნდა იყოს ტანსაცმელის საკიდი, სადაც საჭიროა დაცული იქნას სისუფთავე.

6. განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს საპირფარეშოში სისუფთავის დაცვას, რეგულარულად ხდებოდეს საპირფარეშოს დეზინფექცია ქლორის კირის ან სხვა ხსნარით.

7. პოლიტიკანდაწესებულების ეზოში დაცული უნდა იქნას სისუფთავე და წესრიგი, ნაგვისა და ნარჩენების ჩასაყრელად ეზოში დაიდგას სანაგვე ყუთი, რომელიც წესიერად უნდა იქნას გამოყენებული და რეგულარულად ხდებოდეს ნაგვის გატანა.

8. შენობაში (ოთახებში და დერეფნებში) საკმაო რაოდენობით უნდა მოიპოვებოდეს სანაგვე ურნები და საფუროთხებლები, შესაფერისი ყურადღება მიექცეს მათს წესიერად გამოყენებას და სისტემატურად გასუფთავებას.

9. ოთახებში და დერეფნებში დაიდგას, თავდახურული ქურქელი (სურები) ადუღებული წმინდა სასმელი წყლით, მასთან სუჟთა ჭიქები, ხშირად უნდა ხდებოდეს სურების და ჭიქების გარეცხვა-გასუფთავება.

10. განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს პოლიტიკური დაწესებულებების მომუშავეთა პირად ჰიგიენას.

11. პოლიტიკანდაწესებულება სისტემატურად უნდა ატარებდეს მასობრივ ღონისძიებებს მოსახლეობაში სანიტარულ-ჰიგიენური პროპაგანდის დარგში, რეგულარულად აწყობდეს შესაფერისი ლიტერატურის ხმამაღალ კითხვას, ლექციებს, საუბრებს სანიტარიისა და ჰიგიენის საკითხებზე, კოლმეურნეთა პირად და საზოგადოებრივ ცხოვრებაში, საცხოვრებელ ბინებში, ეზოებში, ქუჩებში სანიტარულ-ჰიგიენური პირობების დაცვის შესახებ და სხვ.

12. ბიბლიოთეკებში უნდა მოეწყოს სანიტარულ-ჰიგიენური შინაარსის წიგნების გამოფენა, გამოიკრას შესაფერისი ლიტერატურის სარეკომენდაციო სიები, გავრცელებულ იქნას მოსახლეობაში მეცნიერულ-პოპულარული წიგნები სანიტარიისა და ჰიგიენის საკითხებზე.

13. საცნობო-საკონსულტაციო ბიურომ უნდა მოაწყოს ცნობების გაცემა პირად და საზოგადოებრივ ცხოვრებაში სანიტარულ-ჰიგიენური პირობების დაცვის, ვადამდებ სნეულებათაგან დაცვის საშუალებათა შესახებ და სხვ.

14. კედლისა და საველე გაზეთებში სისტემატურად უნდა თავსდებოდეს ექიმის რჩევა-დარიგებანი სანიტარიისა და ჰიგიენის საკითხებზე, აგრეთვე შენიშვნები ამ დარგში არსებულ წარმატებათა და ნაკლოვანებათა შესახებ.

15. მხატვრული თვითმოქმედების წრეების რეპერტუარში სანიტარულ-ჰიგიენურმა პროპაგანდამ თვალსაჩინო ადგილი უნდა დაიკავოს, ამასთან დროგამოშვებით ნაჩვენები უნდა იქნას შესაფერისი კინოფილმები სათანადო ახსნა-განმარტებით.

სანიტარულ-ჰიგიენური პროპაგანდის წესიერი ორგანიზაციისათვის პოლიტიკანდაწესებულებამ უნდა დაიჭიროს კავშირი ჯანმრთელობის დაცვის სარაიონო განყოფილებასთან და ადგილობრივ საექიმო წერტთან. განათლების სარაიონო და საქალაქო განყოფილებებმა ოპერატიული ხელმძღვანელობა უნდა გაუწიონ პოლიტიკანდაწესებულებებს სანიტარულ-ჰიგიენური პროპაგანდის დაყენების დარგში, დროგამოშვებით შეამოწმონ ნათი მუშაობა და პრაქტიკულად დაეხმარონ სათანადო ღონისძიებათა ორგანიზებაში.

საქ. სსრ განსახკომის მოადგილე მ. ბურჭულაძე

პოლიტიკანმუშაობის საშემართველოს უფროსი ა. ვაპასონია

აფხაზეთის და აჭარის ასსრ განსახორციელებ, სამ-
ხრეთ-ოსეთის ავტ. ოლქის განათლების განყოფი-
ლების, სახ. განათლების ყველა სარაიონო და
საქალაქო განყოფილებათა გამგეობს

1942 წ. 20-V, № 196.

პიტლერელ კაციჭამია ურდოების გასანადგურებლად საბჭოთა ხალხის მიერ წარმოებულმა დიდმა სამამულო ომმა ახალი, გრანდიოზული ამოცანები დასახა ჩვენი ქვეყნის სოფლის მეურნეობის, კერძოდ მეცხოველეობის წინაშე.

საქ. სსრ სახკომსაბჭოს და საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალურმა კომიტეტმა თავიანთ დადგენილებაში აღნიშნეს, რომ ჯერ კიდევ დაბალია მეცხოველეობის პროდუქტულობა, მაშინ როდესაც ომიანობის პირობებში ფრონტი და ზურგი საჭიროებენ მეცხოველეობის პროდუქციის მაქსიმალურად გადიდებას. თითოეული პარტიული და საბჭოთა ორგანიზაციის საბრძოლო ამოცანაა ისე წარმართონ მთელი მუშაობა, რომ მიღებული იქნას ხორცის, რძის, ერბო-კარაქის, მატყლის მეტი პროდუქცია.

ამასთან დაკავშირებით სახალხო განათლების ადგილობრივი ორგანოების მოვალეობას შეადგენს მიმდინარე წელს კიდევ უფრო გააძლიერონ საზაფრულო ილაღებზე მყოფ მომთაბარეთა შორის მასობრივ პოლიტიკური მუშაობა, რისთვისაც გვევალებათ:

1. ადგილობრივ მიწათმოქმედების ორგანოებთან ერთად შეიმუშაოთ საზაფხულო ილაღებზე მყოფ მომთაბარეთა კულტომსახურების ერთიანი გეგმა (გეგმა დამტკიცებულ უნდა იქნას მშრომელთა დებუტატების საბჭოს აღმასკომის მიერ).

2. უზრუნველყოფილ იქნას საზაფხულო ილაღებზე და სამუშაო ადგილებზე ყოველდღიური პოლიტიკური ინფორმაციის ჩატარება: გაზეთებიდან საბჭოთა საინფორმაციო ბიუროს ცნობების, პარტიისა და მთავრობის დადგენილებების, თავდაცვის სახელმწიფო კომიტეტის ღონისძიებების და სხვათა წაკითხვა და წაკითხულის გარშემო საუბრების ჩატარება, აგრეთვე ჩატარდეს ლექციები, მოხსენებები და საუბრები სამამულო ომის პირობებში მეცხოველეობის ამოცანებზე, ზოოტექნიკის და სხვა საკითხებზე.

3. დაყვანილ იქნას თითოეულ მწყემსამდე „კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში მოზარდეულის შენარჩუნებისა და საქონლის სულადობის გადიდების ღონისძიებათა შესახებ“ სსრ კავ-

შირის სახკომსაბჭოს და საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ღონისძიებების საფუძველზე საქ. სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს და საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის დადგენილება.

4. საზაფხულო იალაღებზე ფართოდ იქნას გამოყენებული საცნობო—საკონსულტაციო მუშაობა მეცხოველეობასთან დაკავშირებულ საკითხებზე, ზეპირ საცნობო მუშაობასთან ერთად გამოყენებულ იქნას კითხვა-პასუხის რვეული და კითხვა-პასუხის დაფა.

5. ფართოდ გაიშალოს თვალსაჩინო აგიტაცია-პროპაგანდა, მოეწყოს ზოოტექნიკური გამოდგენები, ფართოდ იქნას გამოყენებული მეცხოველეობის შინაარსის პლაკატები და ლოზუნგები.

6. უზრუნველყოფილ იქნას საზაფხულო იალაღების წითელი კუთხეების კეთილმოწყობა, მათი მომარაგება პატეფონით, რადიოთი, ჭადრაკით, შაშით, ჟურნალ-გაზეთებით და ზოოტექნიკური, სამხედრო თავდაცვითი და ანტიფაშისტური ლიტერატურით.

7. წიგნით მომსახურების გაუმჯობესების მიზნით წითელი კუთხეების მიერ მოეწყოს მოძრავი ბიბლიოთეკები, რომლებიც ძირითადად დაკომპლექტებულ იქნას ზოოტექნიკური ლიტერატურით.

8. მეცხოველეობის სტახანოველთა საწარმოო გამოცდილების ფართო პოპულარიზაციის მიზნით მოეწყოს სტახანოველ მეცხოველეთა კუთხე, სადაც ნაჩვენები იქნება მათი მუშაობის მიღწევები (ფოტოსურათები, დიაგრამები და სხვ.).

9. არა ნაკლებ ორჯერ თვეში გამომგებულ იქნას კედლის და საველე გაზეთები, რომელთა საშუალებით გაშუქდეს მეცხოველეობის დარგში სამუშაოთა მიმდინარეობა. გამოვლინებულ იქნან მოწინავე ბრიგადები და მწყემსები და ფართოდ გაშუქდეს მათი მუშაობის მეთოდები, აგრეთვე არსებულ ნაკლოვანებათა მიზეზები და მათი გამოსწორების საშუალებანი.

10. გატარდეს საჭირო ღონისძიებანი იალაღებსა, ბრიგადებსა და ცალკეულ მწყემსთა შორის სოციალისტური შეჯიბრების გაშლისათვის. აღებულ ვალდებულებათა დაზუსტებისა და გაფორმებისათვის, მოეწყოს სოცშეჯიბრების დაფები და სოცშეჯიბრების მიმდინარეობა და შედეგები გაშუქდეს კედლის გაზეთში.

11. აღნიშნულ სამუშაოთა ხელმძღვანელობისათვის საზაფხულო იალაღებზე მივლინებულ იქნას კულტმუშაკი, რისთვისაც გევალებათ დაუყოვნებლივ შეარჩიონ შესაფერისი კანდიდატურა.

12. ა. წ. 15 ივლისამდე განსაკონში წარმოადგინეთ მოხსენებითი ბარათი ჩატარებული მუშაობის შესახებ, ხოლო სექტემბრის პირველ რიცხვებში გადმოგზავნეთ იალაღებზე ჩატარებული მუშაობის შეჯამებული მასალა.

საქ. სსრ განსახკომის მოადგილე მ. ზურჭულაძე

პოლიტგანმუშაობის სამმართველოს უფროსი ა. განიხონია

აზნაფეთისა და აჭარის ასსრ განსახორციელებს, საგანგებო-
ხრეთ-ოსეთის ავტ. ოლქის განათლების განყოფილების, სახალხო განათლების ყველა სახარისო-
ნო და საქალაქო განყოფილებისა და კოლმე-
საგანგანათლებლო დაწესებულებათა გამგეობას

1942 წ. 30 მაისი.

საზაფხულო არდადეგებზე მოსწავლე ახალგაზრდობის კულტურული მომსახურების გაუმჯობესების მიზნით განსახკომი გავაღებთ გაატაროთ პოლიტსაგანმანათლებლო დაწესებულებათა ხაზით შემდეგი ღონისძიებანი:

1. საკლუბო დაწესებულებებში თავიანთი ბინები დღისით გარკვეულ საათებში დაუთმონ ბავშვთა საწრუო მუშაობისა და სხვადასხვა თამაშობათა ჩასატარებლად (ნორჩ-მოდელისტთა, „იმშო“ და „იმსო“, ვოროშილოვისებურ მსროლელთა, მომღერალთა, მუსიკალური, ლიტერატურული წრეები, შაში, ქადრაკი და სხვ.).

2. სისტემატურად მოეწყოს ბავშვთა დილები და საღამოები, ბავშვთა მხატვრული თვითმომქმედი კოლექტივების მონაწილეობით, ადგილობრივი დრამწრის ძალებით გათამაშებულ იქნას საბავშვო პიესები, ფიზკულტურული, გასამხედროებელი თამაშობანი, საჭადრაკო სათამაშო და სხვა სახის შეჯიბრებანი, აგრეთვე ბავშვთა შემოქმედების გამოფენები (ნახატები, ნორჩნატურალისტთა ნამუშევრები და სხვა).

3. მოეწყოს ბავშვთათვის სპეციალური კინოსეანსები სამამულო ომისადმი მიძღვნილი, აგრეთვე ისტორიული და აღმზრდელი ხასიათის კინოფილმების ჩვენებით. კინოსეანსებს უნდა წიემძღვაროს პედაგოგის მოკლე საუბარი და ახსნა-განმარტება კინოფილმის შინაარსისა და მნიშვნელობის შესახებ.

4. ბიბლიოთეკებში და საკლუბო დაწესებულებათა სამკითხველოებში მოეწყოს ბავშვთათვის მხატვრული კითხვა, აგრეთვე სამამულო ომისადმი მიძღვნილი და ისტორიული შინაარსის საბავშვო წიგნების კითხვა, საუბრები წაკითხულის გარშემო, ფართოდ გავრცელდეს ბავშვებში შესაფერისი ლიტერატურა და სხვა.

5. საკლუბო დაწესებულებებსა და მუზეუმებში გამოიყოს სპეციალური საათები, როდესაც ბავშვთა ექსკურსიები დაათვალიერებენ სამამულო ომისადმი მიძღვნილ გამოფენებს. გამოფენის დათვალიერებას თან უნდა ახლდეს სათანადო ახსნა-განმარტება და მოკლე საუბარი გამოფენაზე მოცემული ექსპონატების შესახებ.

6. საკლუბო დაწესებულებებში მოეწყოს ბავშვთა ორგანიზაციები. ბული შეხვედრები სამამულო ომის გმირ მებრძოლებთან, სტანანოველებთან და სხვა. ამ შეხვედრების დროს განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს საბჭოთა ქვეყნის პატრიოტების—სამამულო ომის გმირების სახალხო საქმეთა გაცნობას.

7. კედლის გაზეთებში მოთავსდეს მოკლე წერილები და შენიშვნები ბავშვთა შორის გამაჯანსაღებელი და მხატვრული აღმზრდელობითი მუშაობის შესახებ, აგრეთვე გამოშვებულიქნას გაზეთის სპეციალური ნომერი ბავშვთა აქტიური მონაწილეობით.

3. კულტურისა და დასვენების პარკებში, აგრეთვე იმ საკლუბო დაწესებულებებთან, რომლებსაც შესაფერისი ეზოები მოეპოვებათ, მოეწყოს საბავშვო მოედნები, სადაც გატარდება ბავშვთა გამაჯანსაღებელი ღონისძიებანი, თამაშობანი და სხვ. მოედნებზე მუშაობის ხელმძღვანელები უნდა გამოყონ სკოლასთან და პიონერთა ორგანიზაციასთან შეთანხმებით.

9. მახლობელი კოლმეურნეობის მუშაობაში ჩაბმულ ბავშვთა შრომის მეტი ნაყოფიერების მიზნით საკლუბო დაწესებულებებმა ჩაატარონ ბავშვთათვის აგრონომის მოკლე საუბრები აგრო-ზოოტექნიკის ელემენტარულ საკითხებზე.

მოსწავლე ახალგაზრდობაში გამაჯანსაღებელი და მხატვრული აღმზრდელობითი მუშაობა საზაფხულო არდადეგებზე საკლუბო და საბიბლიოთეკო დაწესებულებებში და მუზეუმებში უნდა ჩაატარონ სასკოლო კოლექტივებთან და პიონერ ორგანიზაციებთან მჭიდრო კავშირში. განათლების განყოფილებებში დროგამოშვებით შეამოწმონ პოლიტსაგანმანათლებლო დაწესებულებათა მუშაობა ბავშვთა, შორის და გაუწიონ პოლიტგანმუშაკებს სათანადო ინსტრუქტაჟი საზაფხულო არდადეგებზე ბავშვთა შორის მუშაობის ორგანიზაციის ფორმებისა და მეთოდების შესახებ.

საქ. სსრ განათლების სახ. კომისრის მოადგილე მ. ბურჭულაძე
პოლიტგანმუშაობის სამმართველოს უფროსი ა. გაბასონია

სსრ
განათლების სახალხო
კომისარიატი
24/IV—1942 წ.
№ 161.

**აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განსახკომ-
მებს, სამხრეთ-ოსეთის ავტ. ოლქის გან-
ათლების განყოფილების, სახალხო
განათლების სარაიონო და საქალა-
ქო განყოფილებათა გამგებებს.**

ევაკუირებული ბიბლიოთეკების ადგილებზე მიღებისას ამ ბიბლიოთეკების ფონდების აღრიცხვის, დაცვისა და გამოყენების მიზნით იხელმძღვანელოთ შემდეგი მითითებებით:

1. სახალხო განათლების განყოფილება ვალდებულია აიყვანოს აღრიცხვაზე, დაცვას და გამოიყენოს ამ ბიბლიოთეკათა წიგნადი ფონდები, ფონდების მისაღებად განყოფილება ნიშნავს კომისიას წიგნების ჩამომტანი პირის კომისიაში შეყვანით. ფონდის მიღებაზე სდგება ოქმი სამ ცალად. ოქმში აღინიშნება წიგნების საერთო რაოდენობა, ფონდის დახასიათება, მისი მდგომარეობა. ოქმის ერთი ცალი რჩება განათლების განყოფილებაში, ხოლო მეორე გადაეგზავნება საქართველოს სსრ განსახკომის პოლიტგანმუშაობის სამმართველოს შემდეგი მისამართით: ქ. თბილისი, მთავრობის სასახლე, მეექვსე სართული, განათლების სახალხო კომისარიატის პოლიტგანმუშაობის სამმართველო, ოქმის მესამე ცალი ეძლევა ხელზე წიგნების ჩამომტან პირს.

2. ნებადართულია სარაიონო, საქალაქო და საბავშვო ბიბლიოთეკების ფონდების ადგილობრივ გამოყენება, მხოლოდ იმ აუცილებელი პირობით, რომ ფონდი დაცული იქნება მთლიანად და არავითარ შემთხვევაში ის არ დანაწილდება.

3. ევაკუირებული საოლქო, სამხარეო და რესპუბლიკური სამეცნიერო ბიბლიოთეკების გამოყენება შეიძლება მხოლოდ განსახკომის სპეციალური ნებართვით.

4. სახალხო განათლების განყოფილებები ვალდებული არიან მიიღონ ზომები იმისათვის, რომ ევაკუირებული ბიბლიოთეკების ფონდების ჩამომტანი ამხანაგები სამუშაოზე მოაწყონ.

საქ. სსრ განსახკომის მოადგილე **მ. ბურჭულაძე.**

პოლიტგანმუშაობის სამმართველოს უფროსი **ა. გაბისონია.**

სსსრ
 განათლების სახალხო
 კომისარიატი
 9/IV—42 წ.
 № 192.

აზნაზეთისა და აჭარის ასს რესპუბლიკათა განსახორციელებს, საზნაზეთ-ოცნათის ავტ. ოლქის განათლების საოლქო განყოფილების და ყველა საქალაქო და სარაიონო განათლების განყოფილებათა გაგზავნას, საჯარო, რესპუბლიკური და საოლქო ბიბლიოთეკების დირექტორებს, საქალაქო და სარაიონო ბიბლიოთეკების გაგზავნას.

საბჭოთა ხალხის დიდი სამამულო ომის ისტორიაზე მოწვეულში მუშაობის საწარმოებლად და ცალკეულ რესპუბლიკასა, ოლქსა, ქალაქსა და რაიონში ომით გამოწვეულ ვითარების შესახებ სხვადასხვა საჭირო ცნობებისა და მასალების მისაღებად და ისტორიული შრომების დასაწერად, — განსაკუთრებული მნიშვნელობა ეძლევა რესპუბლიკის, ოლქის, ქალაქისა და რაიონის ადგილობრივ, ომთან დაკავშირებული, ბეჭდვითი პროდუქციის დაგროვებისა და შენახვის საქმეს.

აღნიშნული სახის დოკუმენტებისა და მასალების (ბროშურები, სააგიტაციო და საბრძოლო ფურცლები, ადგილობრივ სამხედრო და სამოქალაქო ორგანოების დადგენილება-განკარგულებანი, სასწრაფო ხასიათის ცნობები, პლაკატები, კარიკატურები, აფიშები, ლოზუნგები და სხვ.) შესაძენად აუცილებელია დაუკავშირდეთ წიგნის სავაჭრო ქსელს, ადგილობრივ საგამომცემლო ორგანიზაციებს, სამხედრო და სამოქალაქო ხელისუფლების ორგანოებს, და სათანადოდ უზრუნველჰოთ დაგროვილი მასალის დაცვა.

საჯარო, რესპუბლიკურ და საოლქო ბიბლიოთეკებს ევალეზათ მიიღონ საჭირო ზომები რესპუბლიკის, ოლქის ყველა რაიონში სამამულო ომის პერიოდში გამოცემული ჟურნალ-გაზეთებისა და სხვა ბეჭდვით პროდუქციის თითო ცალის შექმნისა და მათი სათანადო დაცვის უზრუნველსაყოფად.

ამ ღონისძიების გატარება შეეხება ყველა დოკუმენტსა და მასალას, რაც გამოცემულია სამამულო ომის დაწყებიდან დღემდე. საქ. სსრ განსახკომის მოადგილე მ. ბურჭულაძე

ПРИКАЗ № 2482

По Народному Комиссариату Просвещения Груз. ССР
22 мая 1942 года

21 мая с/г мною проверено дело вовлечения в соответствующие классы детей школьного возраста в Мцхетскую среднюю школу в пределах обслуживаемой ею территории.

Проверкой установлено, что в продолжение учебного года из школы ушла значительная часть учащихся. Так, напр., в 5—а классе занятия не посещают 15 учащихся, в 5—б кл.—11, в 8 кл.—9 и в 9 кл.—6 учащихся. Такое же положение имеется и в других классах.

Для возвращения этих учащихся в школу не принято никаких мер; не изучены бытовые условия и причины их ухода из школы. У директора школы и классных руководителей нет никаких сведений относительно большей части учащихся, ушедших из школы. Класный руководитель 5—а класса препод. Изория и директор школы Канчавели не знают, по какой причине учащиеся оставили школу, или где в настоящее время учащиеся: М. Кахуашвили, Мревлишвили, Т. Мревлишвили, П. Циклаури, М. Циклаури, Г. Сисаури, О. Кадагашвили; невыясненной остается также причина ухода из школы учащихся 8 и 9 класса (классные руководители Чхеидзе и Изория).

В школе не оказалось руководящих документов по всеобучу, принятых Наркомпросом Грузинской ССР, не проводится учет динамики учащихся и имеется основания для такого заключения, что кроме детей, ушедших в этом году из школы, много учащихся осталось вне последней.

Такое положение—результат того, что:

а) ОНО Мцхетского района конкретно не руководит школами в деле проведения закона о всеобуче;

б) Директор Мцхетской средней школы Канчавели соот-

ветственно не оценивает политического значения дела всеобуча, она не понимает, что „мы должны учить всех детей и учить хорошо независимо от сложности военного времени“ („Правда“).

в) Коллектив преподавателей Мцхетской средней школы не сплочен так, чтобы добиться вовлечения всех детей школьного возраста в соответствующие классы.

Приказываю:

1. За неудовлетворительное руководство Мцхетской средней школой в деле проведения закона о всеобуче указать зав. ОНО Мцхетского района тов. А. Рехвиашвили.

2. Директору Мцхетской средней школой Канчавели, которая не обеспечила руководства делом вовлечения детей в школу в пределах обслуживаемой ею территории, в результате чего многие учащихся остались вне школы—объявить строгий выговор.

3. Освободить от обязанностей классного руководителя преподавателя гражданской истории Изория, который не сумел возглавить дело возвращения в школу детей, ушедших из школы.

4. Предложить директору Мцхетской средней школы Канчавели изучить самой и ознакомить коллектив преподавателей с директивами Наркомпроса Груз. ССР о проведении всеобуча;

а) Путем вовлечения преподавателей до 30 мая выяснить количество детей, не вовлеченных в школу в пределах обслуживаемой ею территории, и детей, ушедших из школы вразное время, а также бытовые условия и причины их ухода из школы.

б) В период летних каникул организовать групповые и индивидуальные занятия с детьми, отсеявшихся из школы, дать им задания, установить контроль преподавателей и их помощь в процессе занятий, и допустить к испитаниям осенью в целях перевода успевающих в следующие классы;

в) С первого сентября текущего года вовлечь всех детей школьного возраста в соответствующие классы;

д) до 30 мая с/г иметь книгу учета динамики учащихся и правильно вести ее.

5. Зав. ОНО Мцхетского района конкретно проверять дело всеобуча в районе, принимать законом предусмотренные

меры для изжития недочетов и о результатах доложить до
30 июня с/г.

6. РОНО и ГорОНО обсудить данный приказ среди директоров (зав.) школ и провести все необходимые мероприятия по изжитию недочетов, имеющихся в деле проведения всеобуча.

Нарком Просвещения ГССР Г. Кикнадзе

ПРИКАЗ № 2608

по Народному Комиссариату Просвещения ГССР

4 мая, 1942 г.

Проверкой установлено, что в школах Караязского района в деле проведения всеобуча имеют место грубые извращения. К 1 сентября 1941 года во всех школах Караязского района должно было быть 2949 учащихся, фактически к этому сроку было 2281 учащихся, а к 1 января 1942 года осталось 1984 учащихся, остальные 297 учащихся отсеялось из школы; случай отсева учащихся из школы в текущем учебном году принял массовый характер. Так, напр., из Караязской русской средней школы (директор С. Трапезанов) в 1941/42 учебном году ушло 110 учеников, из Караязской Азербайджанской средней школы (директор Гасан Джафарлы) — 89 учеников, в Кесалинской средней школе (директор Киазимов), в которой числится 360 учеников, 19 мая с. г. на занятия не явился ни один ученик и не было занятий. По данным директора и преподавателя в 8 классе этой школы занятий не было с марта месяца, в 5—6—7 классах с апреля, в 1—4 классах с первых чисел мая месяца. По записям в журналах занятия в этой школе с февраля 1942 года посещали 2—3 ученика, Занятия не ведутся также в Агтаглинской (зав. учебной частью Гасан Султанов, в настоящее время исполняет обязанности директора), Каладжарской (директор Байрам Алиев) неполных средних школах, и в 6 классе азерб-

байджанского сектора Татьяновской неполной средней школы (директор З. Рогов)—из за неявки учащихся. В 7 классе Татьяновской неполной средней школы из 9 учащихся занятия систематически посещают 5, из 46 учащихся 1 класса Караязской азербайджанской средней школы занятия посещают 24 ученика, из 23 учеников III класса той же школы—11, из 11 учеников 6 класса—6, из 15 учеников 9 класса—8 учеников и т. д. Директор Кесалинской, Караязской русской и Караязской азербайджанской средних школ, Агтаглинской, Татьяновской, Каладжарской неполных средних школ и зав. Бурвинской начальной школы (М. Исмаилов) не знакомы с инструкцией Наркомпроса Грузинской ССР о переводе учащихся из школы в школу и о выдаче документов, у них нет журналов, учета движения учащихся и не знают, куда ушли отсевшиеся ученики.

Проверкой на месте установлено, что большинство отсеившихся учащихся работает в ближайших колхозах, а школы сведений об этом не имеют. Так, напр., директор Караязской Азербайджанской средней школы Г. Джафарли не знает, куда ушли: ученик 9 класса Д. Мамедов, ученик 6 класса М. Мамедов, ученики 8 класса Т. Ейбов, А. Багиров, Л. Алиев, ученики 4 класса—А. Багиров К. Садилов, Ч. Кязимов и др. фактически эти учащиеся считаются членами колхозов имени Берия, Кирова, Куибышева и др., у директора Караязской русской средней школы нет никаких документов относительно 110 учеников, ушедших из школы.

Учителя указанных школ не только не борются за неуклонное проведение закона о всеобуче, но сами способствуют отсеву учащихся из школ.

Учитель Кесалинской средней школы Г. Исмаилов не пускает в школу двух своих детей—учеников 1 и 5 класса, учитель В. Мирзоев не пускает в школу своего десятилетнего брата, а учитель И. Махмудов взял из школы свою сестру и т. д.

Этот последний прорыв в деле проведения закона о всеобуче вызван тем, что:

а) бывшее руководство Караязским ОНО (бывш. зав. ОНО Мамедов и Трапезанов) проявило полную безответственность

в деле осуществления задачи, имеющей большое государственное значение, не руководило и не оказало школам конкретной оперативной помощи, не проверяло состояния отсева учащихся и не принимало мер против случаев отсева учащихся и для возвращения в школы;

б) директора и учителя школ не оценили политического значения проведения закона о всеобуче и проявили полную беспечность в этом деле, в результате чего среди учащихся и их родителей не проведена соответствующая разъяснительная работа, не вовлечены в это дело ученические организации и родительские комитеты, школьные комиссии с/советов.

Исходя из этого, приказываю:

1. Зав. РОНО Караязского района тов. Набову до 10 июня с. г. уточнить количество учащихся, отсеявшихся из школ района в течение 1941/42 учебного года, проверить состояние возвращения их в школы и вовлечения в групповые и индивидуальные занятия, оказать школам конкретную помощь и принять все меры по обеспечению неуклонного проведения закона о всеобуче.

2. Предложить директорам (зав.) Кесалинской, Караязской азербайджанской, Караязской русской средних, Агтаглинской, Каладжаларской и других неполных средних и начальных школ:

а) внимательно изучить и ознакомить учителей с постановлениями партии и правительства и директивами Наркомпроса о проведении всеобуча;

б) провести соответствующую разъяснительную работу среди родителей и обеспечить их активное участие в деле учета детей школьного возраста и возвращения последних в школы;

в) до 10 июня в пределах территории, обслуживаемой школой, закончить учет детей, не охваченных учебой, а также детей, не охваченных учебой и оставшихся вне школы;

г) с 1 сентября с. г. обеспечить охват всех детей школьного возраста путем возвращения и приема их в соответствующие классы.

3. Предложить планово-финансовому управлению наркомпроса ГССР командировать в Караязский район 1 работника

управления для изучения и уточнения школьной сети, количества классов, контингента учащихся, порядка и состояния выдачи зарплаты учителям и о результате доложить мне не позднее 10 июня с. г.

4. Директора в Кесалинской средней школы М. А. Кязимова, завуча Агтаглинской неполной средней школы Г. Г. Султанова, директора Каладжаларской неп. средней школы В. Г. Алиева, которые в результате безответственного отношения к своим обязанностям дело проведения закона о всеобуче провалили и в школах сорвали занятия, снять с работы, объявить строгий выговор с предупреждением и использовать их в других школах в качестве учителей

5. Управлению кадров Наркомпроса ГССР тщательно пересмотреть состав педагогов этих школ, освободить от работы учителей, не обеспечивших исполнения возложенных на них обязанностей, и с 1 сентября укомплектовать эти школы соответствующими кадрами.

6. Директорам Караязской Азербайджанской средней школы Г. Джафарлы, Караязской русской средней школы С. Г. Трапезанову, Татьяновской неполной средней школы З. Рогову, которые не обеспечили возвращения отсевавшихся детей, слабо работали по проведению закона о всеобуче, объявить строгий выговор.

7. Предложить зав. РОНО Караязского района тов. Наибова в декадный срок уточнить состав учителей, которые в школах не работали, а являлись только за получением зарплаты и дело их передать судебным органам для привлечения к ответственности.

8. Вопрос об учителях Кесалинской средней школы Г. Исмайлове, И. Махмудове и В. Мирзоеве, которые не только не заботятся о проведении всеобуча, но даже сами являются виновниками срыва всеобуча, из за неявки их отложить и рассмотреть в их присутствии.

9. О поведении местных ответственных работников, которые не только не помогают школам в проведении закона о всеобуче, но сами мешают путем отрыва от занятий своих детей, сообщить Караязскому РК КП (б) Грузии и Районному

Исп. Комитету депутатов трудящихся Караязкого района для принятия соответствующих мер.

10. Управлению политпросветработы проверить в Караязском районе состояние работы клубов, изб-читален и провести соответствующие мероприятия для немедленного устранения имеющихся нарушений и дефектов.

11. РОНО и ГорОНО обсудить данный приказ на совещании директоров (завов) школ, среди родителей учащихся и наметить мероприятия по ликвидации недочетов в работе.

Основание: Постановленне коллегии Наркомпроса ГССР от 29/V-42 г.

Народный Комиссар Просвещения Груз. ССР Г. Кикнадзе

ПРИКАЗ № 3364

по Народному Комиссариату просвещения Грузинской ССР
от 17 июля 1942 г.

О ПОСТАНОВКЕ ИЗУЧЕНИЯ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА В СРЕДИХ ШКОЛАХ гор. Тбилиси

Отмечаю, что в деле реализации постановления Коллегии Наркомпроса Грузинской ССР от 25 ноября 1940 года об улучшении преподавания иностранных языков, в частности английского языка, в школах гор. Тбилиси, имеются достижения, что выражается в следующем:

а) Состав преподавателей английского языка в ряде школ гор. Тбилиси по цензу и педагогической подготовке в основном удовлетворителен.

Из отличившихся особенно выделяются педагоги: Лозовая Л. (58 ср. шк.), Белецкая Т. (41 ср. шк.), Баранович-Бутович Т. (42 ср. шк.), Перадзе Б. (15 ср. шк.), Сафарова Е. (106 ср. шк.). Учителя этих школ систематически работают над повышением своей квалификации, работу ведут планомерно по заранее составленным годовым, тематическим и поурочным пла-

нам, педпроцесс организуют в соответствии с педагогическими требованиями, умело используют дидактические материалы, ведут тщательную работу над произношением, соответствующим образом увязывают теорию с практикой, во время подбора программного материала особое внимание обращают воспитательным задачам школы в дни Отечественной войны, письменные работы проводят в соответствии с нормами, установленными Наркомпросом Грузинской ССР и своевременно исправляют их.

В результате такой продуманной работы преподаватели вышеозначенных школ среди учащихся вызывают большой интерес к изучению английского языка; учащиеся обладают достаточным запасом слов, успешно добиваются иметь соответствующую сноровку вести разговорную речь, английские тексты читают хорошо и пишут удовлетворительно.

Наряду с этими достижениями указываю, что в некоторых обследованных школах имеются серьезные недочеты.

Преподаватель Як. Трипольский (1-ая ср. шк.), М. Гегелашвили (28-ая ср. шк.) и Мерекюль (6-ая ср. шк.) не стараются повысить свою квалификацию, преподавание ведут непланово, в большинстве случаев не имеют тематического плана и плана урока, зачастую не готовятся к урокам, коверкают текст и допускают ошибки в произношении, ударениях, редко проводятся письменные работы и последние исправляются плохо, академический час используют нецелесообразно, содержание урока не насыщают моментами, вызывающими у учащихся интерес, что способствует нарушению дисциплины со стороны учащихся.

Вместе с этим преподаватели означенных школ не практикуют учащихся в разговорной речи. Особенно сильно страдает у учащихся произношение. Плохо обстоит дело с закреплением трудных звуковых комбинаций. Новые слова учителями редко анализируется фонетически, не дается никаких указаний относительно ритма и интонации и на каллиграфию учащихся обращается мало внимания.

Приказываю.

§ 1 Обязать учителей английского языка

а) вести повседневную работу над повышением своей квалификации, тщательно и систематически готовиться к каждо-

му уроку и работу вести планоно, в соответствии с требованиями Наркомпроса Грузинской ССР.

б) На уроках всемерно использовать дидактические материалы, усиленными упражнениями добиться того, чтоб произношение у учащихся было вполне соответствующее требованиям, вытекающим из особенностей английского языка, и учащиеся знакомые грамматические формы применяли к устной разговорной речи.

в) Во время изучения программного материала, особенно в старших классах, подбирать и приводить факты и примеры, характеризующие героическую борьбу советского народа против немецких захватчиков и вызывающие безпредельную ненависть к злейшему врагу человечества—гитлеризму и стимулирующие учащихся на отвагу, мужество и георические подвиги.

г) Письменные работы проводить по нормам, установленным наркомпросом Грузинской ССР и особенное внимание уделить своевременному исправлению их с последующим проведением на уроках ряда упражнений для закрепления орфографических навыков. в месте с этим соответствующее внимание обратить на каллиграфию и опрятное содержание тетрадей.

д) В старших классах средней школы наладить кружковую работу по насаждению практики внеклассного чтения.

§ 2. Директорам школ:

а) С нового учебного года обеспечить снабжение школ соответствующим количеством учебников английского языка и тетрадей.

б) Путем частого посещения уроков оказывать помощь учителям английского языка. Наладить работу предметной комиссии и обсуждение вопросов постановки изучения английского языка часто ставить на заседаниях педагогического совета.

в) В целях создания условий для нормальной кружковой работы и внеклассного чтения, школьную библиотеку обеспечить соответствующей литературой по английскому языку.

1386

§ 3. ГорОНО, РОНО и педкабинетам

а) Путем систематической проверки постановки изучения английского языка в отдельных школах оказывать помощь преподавателям английского языка, обобщать и доводить до школ опыты лучших преподавателей.

б) Организовать при методкабинете ТОНО библиотеку и постоянно пополнять ее как методический, так и художественной литературой по английскому языку.

в) Методкабинету ТОНО при содействии актива преподавателей английского языка систематически вести работу по фонетике и произвести адаптацию текстов учебников английского языка с указанием на методы их разработки.

г) Заведующим ГорОНО и РОНО в своих отчетах давать более подробные сведения о состоянии постановки преподавания английского языка в данном городе и районе.

IV. Научно-исследовательскому институту школ Наркомпроса Грузинской ССР организовать и систематически вести методическую работу среди учителей английского языка.

Управлению начальных и средних школ принять необходимые меры к изданию соответствующих наглядных пособий для успешного преподавания английского языка.

V. За недочеты в работе, что выражается в отсутствии планоности, поверхностной подготовке к урокам, слабом усвоении учащимися программного материала и отсутствии строгой дисциплины во время урока среди учащихся учительниц Мерекюль К. Р. (VI ая ср. шк.) и Гегелашвили м. В. (28 ср. шк.) предупредить и обязать их с будущего учебного года исправить вышеуказанные недочеты в их работе.

б) освободить Трипольского Н. (I ая ср. шк.) от преподавания английского языка, как неимеющего соответствующей подготовки по означенному предмету.

VI. Настоящий приказ обсудить на педагогических советах неполных средних и средних школ республики и провести конкретные мероприятия к улучшению постановки преподавания английского языка.

Народный Комиссар Просвещения Грузинской ССР
Г. Кикнадзе

პ/მგ რედაქტორი ბ. ი. ქიზირიძე

შეკვეთა № 1223

უპ10.051

ტირაჟი 1500

სტამბა ადგ. მრეწვ. სახ. კომისარიატისა, ფურცელადის ქ. № 5.